

FRAN MIKLOŠIČ IN SLOVENSKA IMENA MESECEV

Polonca Šek Mertük
Pedagoška fakulteta, Maribor

UDK 811.163.6'373.22"33":929Miklošič F.

V prispevku je obravnavana jezikoslovna razprava Frana Miklošiča *Die slavischen Monatsnamen* (Slovenska imena mesecev, 1867), z omejitvijo prikaza slovenskih imen mesecev. Miklošič je zapisal kar 95 različnih slovenskih poimenovanj za mesece. Ta so najpogosteje povezana s poimenovanji za praznike in običaje ter z rastlinstvom, nekoliko manj pa z (običajno kmečkimi) opravili in živalstvom.

Fran Miklošič, slovansko jezikoslovje, slovensko jezikoslovje, slovenska imena mesecev

The paper presents the linguistic discussion by Fran Miklošič *Die slavischen Monatsnamen* (The Slavic Names of the Months) from 1867, focusing on the Slovene names of months. These are most commonly associated with the names for the holidays and traditions and vegetation, and less often with (farm) work and fauna.

Fran Miklošič, Slavic linguistics, Slovene linguistics, Slovene names of months

Uvod

Danes imamo Slovenci za mesece latinska imena, tj. januar, februar, marec itn., čeprav smo nekoč imeli domača imena. Od slovenskih narodov pri domačih imenih za mesece vztrajajo le Hrvati, Čehi in Poljaki. Slovenci v vsakdanji pisni in govorni praksi domačih imen mesecev ne uporabljamo več. Ob latinskih imenih so domača slovenska imena zapisana le še v nekaterih (zlasti evangeličanskih) koledarjih in pratikah (Keber 1986).

Slovenska imena mesecev so bila po do zdaj znanih podatkih prvič zapisana v rokopisnem kodeksu iz leta 1466, v t. i. Škofjeloškem rokopisu.¹ Gre za nemški koledar, v katerem je Martin (priimek ni zapisan) iz Loke na listu 157 b na začetek tedaj običajnih horoskopov za novorojence v posameznih mesecih poleg latinskih mesečnih imen zapisal tudi slovenska (Stabej 1966). Najstarejša zapisana slovenska imena mesecev so bila zapisana v gotici: *Prof'ynicz, Setfzan, Su'ecz, Malj trawen, welikj trawen, Bobouczwett,*

Malj Serpan, Velikj serpan, Poberuch, li'tognoy, kozowper/thk in Grūden. Po transkripciji so to: *prosinec, sečan, sušec, mali traven, veliki traven, bobovcvet, mali srpan, veliki srpan, poberuh, listognoj, kozoprsk in gruden.*

Tako slovenska kot slovanska domača imena mesecev so tesno povezana z letnimi časi, z njihovimi značilnostmi in opravili, delom in praznovanji (Keber 1995).

Slovenskih imen za mesece je veliko;² pojavljala so se v različnih slovarjih, pratikah in koledarjih, pa tudi v nekaterih razpravah. Zaradi prostorske omejitve in glavne tematike (200-letnica rojstva Frana Miklošiča) se v prispevku osredotočam le na obravnavo slovenskih imen za mesece pri Franu Miklošiču.

Miklošičeva slovenska imena mesecev

Najstarejše rokopisno gradivo za slovenska imena mesecev je prvi uporabil oziroma nanj opozoril Miklošič leta 1867 (Mikhailov 2001; Stabej 1966). Miklošičevo delo z naslo-

¹ Mikhailov (2001) ga uvršča med zgodnjeslovenske rokopisne dokumente.

² Keber (1995) jih je npr. našel 173.

vom *Die slavischen Monatsnamen* (Slovenska imena mesecev) iz leta 1867 je zelo pomembno in zanimivo delo o slovanskih mesečnih imenih (Levstik 1868).

Miklošič je slovanska imena mesecev predstavil vsebinsko, tj. glede na nastanek oziroma izvor, in ne po zaporedju v letu. Imena mesecev oziroma njihov nastanek se vsebinsko navezujejo na šest sklopov:

- I. Monatsnamen aus dem Pflanzenreiche (Imena mesecev iz rastlinstva),
- II. Monatsnamen aus dem Thierreiche (Imena mesecev iz živalstva),
- III. Monatsnamen nach Naturerscheinungen im Grossen (Imena mesecev po naravnih pojavih),
- IV. Monatsnamen nach periodisch wiederkehrenden Verrichtungen (Imena mesecev po ponavljajočih se opravilih),
- V. Namen nach Gebräuchen und Festen (Imena mesecev po običajih in praznikih),
- VI. Monatsnamen nach der Reihenfolge der Monate (Imena mesecev glede na vrstni red).

Znotraj šestih vsebinskih sklopov so slovanska imena mesecev predstavljena po skupaj 95 podskupinah. Med slovanskimi imeni mesecev so zapisana tudi slovenska imena. Označena so s krajšavo nsl., s katero Miklošič označuje novoslovenščino (= slovenščina). Slovenska imena mesecev se pojavljajo v vseh šestih sklopih in celo v 44 podskupinah (oz. iztočnicah). Skupno je Miklošič zapisal kar 95 različnih slovenskih imen za mesece (v nekaterih podskupinah je po več slovenskih imen). Ob slovenskih imenih mesecev je razen enega primera povsod naveden tudi vir (oziroma viri), kje je bilo poimenovanje najdeno.

I.

Po Miklošičevem zapisu je 23 slovenskih imen mesecev poimenovanih v povezavi z rastlinstvom: bob → *bobov cvêt*; breza → *brêzen*; cvet → *cvêten*, *cvêtičnjak*; klas → *klasen*; lipa → *lipan*; list → *listopad*, *listognoj*, *listov gnoj*, *gnilec*; roža → *rožen cvêt*,

rožni cvêt, *ročocvet*, *rožnik*, *rožnjak*, *ržen cvêt*; sviba → *sviban*, *sviben*, *svibenj*; trava → *mali traven*, *malotraven*, *velki traven*; žolt → *žoltopušnik*.

II.

Slovenskih imen mesecev iz poimenovanj živali ali v povezanosti z živalmi je 7: koza → *kozoprsk*, *kozov prsk*; kimati → *kimavec*, *kimovec*, *kimovic*; mleko → *mlêčen*; rjuti → *rujan*.

III.

12 zapisanih slovenskih poimenovanj je povezanih z naravnimi pojavi: gruda → *gruden*; jesen → *jesenik*, *jesensčak*, *jesenski mêsenc*; prosijati → *prosinec*, *prosimec*, *prosenec*, *prozimec*, *prezimec*; suh → *sušec*; zima → *zimec*; žar → *pražnik*.

IV.

Slovenska imena mesecev so nastala tudi v povezavi s ponavljajočimi se opravili. Miklošič je našel 12 takih poimenovanj: kola → *kolovoz*; obroč → *obročnik*; praha → *prašnik*; sekanje, sekati → *sečen*, *sečan*, *setczann*; srp → *srpen*, *srpan*, *mali srpan*, *velki srpan*; vino → *vinotok*; žeti → *poberuh*.

V.

Največ slovenskih imen mesecev, kar 39, je nastalo iz poimenovanj za običaje in praznike, med njimi tudi iz imen svetnikov: božič → *mali božičnjak*, *velikobožičnjak*, *vienahtnik*; ebennaht (enakonočje, op. a.) → *ebehtnik*, *obahtnik*, *ebahtnik*; maša → *velikomešnjak*, *malomešnjak*, *mešnjek*, *gospojnik*; rusalija (binkošti, op. a.) → *risalček* (*risalščak*, *rusalščak*); sveča → *svečan*, *svečen*, *svečnik*; vsí sveti → *vsesveščak*, *sesvečak*, *vsesvešček*; Andrej → *andrejščak* (*andrejšček*); Georg → *gjurgevsčak*; Gregor → *gregurščak*; Jakob → (*jakobeščak*), *jakobešček*, *jakopeček*, *jakopovščak*; Janez → *ivanščak*, *ivanjšček*, *ivanček*; kres → *krêšnik*, *kriesnik*, *kršnik*; Luka → *lukovščak*, *lukovčak*; Mihael → *miholjščak*, *mihaošček*, *mihaoček*; Filip → *filipovščak*.

VI.

Le 2 slovenski imeni sta nastali glede na zapovrstnost mesecev, od tega Miklošič prvo označuje kot izposojeno, drugo pa kot nepojasnjeno oz. nerazloženo: maj → *majnik*; velij → *veljak*.

Kot je razvidno iz zapisa, je največ izvornih slovenskih imen mesecev nastalo iz poimenovanj za običaje in praznike, vključujoč godovne dneve svetnikov. Drugo najpogostejšo skupino kot izvor slovenskih imen mesecev predstavlja rastlinstvo, nekoliko manj pogosto so slovenska imena mesecev povezana z naravnimi pojavi in opravili. Od domačih slovenskih imen je najmanj povezanih z živalstvom. Eno slovensko ime (*maj*) Miklošič označuje kot izposojeno, eno (*velij*) pa kot nerazloženo oziroma nepojasnjeno.

Ob že prej predstavljeni vsebinski predstavitvi slovenskih imen mesecev, tj. predstavitvi glede na izvor posameznega poimenovanja, prikazujem tudi Miklošičeva poimenovanja za posamezne mesece po zaporedju, kot je v veljavi danes. Miklošičevih 95 različnih slovenskih poimenovanj je med dvanajst mesecev razporejenih dokaj neenakomerno: januar: 8, februar: 7, marec: 7, april: 4, maj: 13, junij: 15, julij: 9, avgust: 6, september: 9, oktober: 8, november: 7, december: 5. Skupno je Miklošič za vseh dvanajst mesecev navedel 98 slovenskih poimenovanj. Razlika s prej navedenim številom (95 različnih slovenskih poimenovanj) je zato, ker se štiri imena pojavijo v različnih mesecih, in sicer: *sušec* za februar in marec, *mali traven* za marec in april, *velki traven* za april in maj ter *listognoj* za oktober in november. Isto poimenovanje meseca pri vseh avtorjih ni bilo vedno rabljeno za isti mesec.

Razlika pri prvih treh poimenovanjih (*sušec*, *mali traven* in *velki traven*) je posledica tega, da se »imena mesecev v Slovenski krájiní, ali kakor pravimo na kratko danes, v Prekmurju, ne skladajo niti za eden mesec z običajnimi slovenskimi« (Stabej 1966: 11). Stabej pojasnjuje razlikovanje v mesečnih imenih kot posledico cerkveno-upravne pripadnosti Prekmurja v srednjem veku in ker so bili Slovenci v Prekmurju do leta 1918 »pod madžarsko politično oblastjo in tako v obojem ločeni od drugih Slovencev. [...] Ni pa še dognano, kdo, kdaj in zakaj je nekaj teh mesečnih imen v Prekmurju razporedil po drugačnem vrstnem redu, ko je bil že ustaljen pri drugih Slovencih« (prav tam). Različen pomen mesečnega imena *listognoj* pa je posledica različnega pomena v najstarejšem zapisu (1466), kjer *listognoj* pomeni mesec oktober, in zapisa pri Trubarju (1557), preko katerega so to poimenovanje za mesec november prevzeli tudi drugi pisci.

V nadaljevanju prikazujem Miklošičeva poimenovanja za posamezne mesece po vrstnem redu v letu (kot ga poznamo danes), vir zapisa, vsebinski sklop s podskupino, v kateri je ime meseca zapisano, ter morebitno Miklošičevo razlago (zaradi navedenih vzporednic z nemškimi imeni mesecev jih ne slovenim). Sklope na tem mestu zaradi poenostavitve označujem z: I. Rastlinstvo, II. Živalstvo, III. Naravni pojavi, IV. Opravila, V. Prazniki, VI. Vrstni red. Pri večini slovenskih imen je Miklošič zapisal, kateremu latinskemu imenu ustrezajo. Tiste, kjer vzporednice ni, označujem z zvezdico in v opombi pojasnujem odločitev za uvrstitev pod določeni mesec.

JANUAR			
Slovensko ime	Vir zapisa imena	Vsebinski sklop	Miklošičeva razlaga
prosinec	Handschrift 1466, Trub., Habd., Ev.-Tirn., Jambr., Novi-Jez.	III. Naravni pojavi, 43. Prosijati	
prosimec	Trub., Meg.		
prosenec	Lex., Stol.-Pratka		
prozimec	Murko		Falsch mit Anlehnung an zima.
prezimec	Šaf.		
zimec	Meg.	III. Naravni pojavi, 48. Zima	
sečen	Jambr.	IV. Opravila, 56. Sekati	
mali božičnjak	Ev.-Tirn.	V. Prazniki, 62. Božič	

FEBRUAR			
Slovensko ime	Vir zapisa imena	Vsebinski sklop	Miklošičeva razlaga
sušec	Novi-Jez.	III. Naravni pojavi, 46. Suh	
sečan	Meg., Trub.	IV. Opravila, 56. Sekati	
setczann	Handschrift 1466		
svečan	Stol.-Prat.	V. Prazniki, 69. Sveča	
svečen	Ev.-Tirn., Habd., Jambr., Šaf.		
svečnik	Meg.		
veljak	Jambr.	VI. Vrstni red, 92. Velij	

MAREC			
Slovensko ime	Vir zapisa imena	Vsebinski sklop	Miklošičeva razlaga
brêzen	Meg., Oberkrain	I. Rastlinstvo, 2. Breza	
sušec	Handschrift 1466, Trub., Meg., Ev.-Tirn., Jambr.	III. Naravni pojavi, 46. Suh	
ebehtnik	Meg., Gutm.	V. Prazniki, 63. Ebennaht (enakonočje, op. a.)	Wahrscheinlich der Monat der Tag- und Nachtgleiche. Man kann auch an ewigtag denken. Die Sache ist mir nicht klar.
obahtnik	Marc.		
gregurščak	Ev.-Tirn., Jambr., Alter 101	V. Prazniki, 78. Gregor	
mali traven, malotraven	Jambr., Novi-Jez.	I. Rastlinstvo, 13. Trava	

APRIL			
Slovensko ime	Vir zapisa imena	Vsebinski sklop	Miklošičeva razlaga
mali traven	Handschrift 1466, Trub., Meg., Ev.-Tirn., Habd., Stol.-Prat.	I. Rastlinstvo, 13. Trava	
velki traven	Novi-Jez., Šaf.		
ebahtnik	Meg.	V. Prazniki, 63. Ebennaht (enakonočje, op. a.)	Wahrscheinlich der Monat der Tag- und Nachtgleiche. Man kann auch an ewigtag denken. Die Sache ist mir nicht klar.
gjurgevščak	Ev.-Tirn.	V. Prazniki, 77. Georg	Georgsmonat

MAJ			
Slovensko ime	Vir zapisa imena	Vsebinski sklop	Miklošičeva razlaga
velki traven	Handschrift 1466, Trub., Ev.-Tirn., Habd., Stol.-Prat., Jambr.	I. Rastlinstvo, 13. Trava	
cvêten	Erben 147		
cvêtičnjak	Sacharov		
sviban	Jambr.	I. Rastlinstvo, 12. Sviba	
sviben	Šaf.		
svibenj	Jarn.		
žoltopušnik	Sacharov	I. Rastlinstvo, 18. Žolt	
risalček (risalščak, rusalščak)*	Novi-Jez.	V. Prazniki, 67. Rusalija (binkošti, op. a.)	Pfingstmonat
filipovščak	Ev.-Tirn., Jambr.	V. Prazniki, 87. Filip	Philippsmonat
majnik	Meg.	VI. Vrstni red, 89. Maj	
ročocvet	Jambr.		

*Stabej (1966) in Levstik (1866) poimenovanja obravnavata pri maju. »Povsem samosvoje, a že zelo staro ime za maj imajo Slovenci v Prekmurju, in sicer risalšček, risalščak, tj. binkoštni mesec. Binkoštim pravijo namreč Prekmurci risale, risali.« (Stabej 1966: 8)

JUNIJ			
Slovensko ime	Vir zapisa imena	Vsebinski sklop	Miklošičeva razlaga
bobov cvêt	Handschrift 1466	I. Rastlinstvo, 1. Bob	Bohnenblüthe
klasen	Ev.-Tirn., Jambr., Šaf., Grimm 67	I. Rastlinstvo, 7. Klas	Ährenmonat
lipan	Jambr.	I. Rastlinstvo, 8. Lipa	
rožen cvêt	Meg., Trub	I. Rastlinstvo, 11. Roža	Rosenblüte
rožni cvêt	Stol.-Prat., Gutm.		Brachmonat
rožnik	Kol.		
rožnjak	Sacharov, Šaf.		
mlêčen	Jambr.	II. Živalstvo, 25. Mleko	Milchmonat
prašnik	Meg.	IV. Opravila, 56. Praha	Brachmonat
ivanščak	Ev.-Tirn., Jambr.	V. Prazniki, 80. Janez	
ivanjšček	Hung.		
ivanček	Novi-Jez.		
krêšnik			V. Prazniki, 81. Kres
kriesnik	Meg., Gutm.		
krsnik	Nach einer Mittheilung des Herrn Prof. M. Valjavec		

JULIJ			
Slovensko ime	Vir zapisa imena	Vsebinski sklop	Miklošičeva razlaga
ržen cvêt	Murko	I. Rastlinstvo, 11. Roža	Roggenblüte
pražnik*	Grimm, Reinsb.	III. Naravni pojavi, 49. Žar	Dörrmonat
srpen	Meg., Ev.-Tirn., Habd., Jambr.	IV. Opravila, 59. Srp	
srpan	Trub.		
mali srpan	Handschrift 1466, Stol.-Prat., Jarn., Šaf.		
(jakobeščak) jakobešček	Novi-Jez.	V. Prazniki, 79. Jakob	Jakobsmonat
jakopeček	Meg.		
jakopovščak	Ev.-Tirn., Jambr.		

*Pri večini drugih slovanskih imen v tej podskupini je zapisana ustreznica za julij (npr. serb. žar der heisse Monat iulius), samo pri lit. se ime nanaša na avgust.

AVGUST			
Slovensko ime	Vir zapisa imena	Vsebinski sklop	Miklošičeva razlaga
kimovic	Trub.	II. Živalstvo, 24. Kimati	
kolovoz	Jambr.	IV. Opravila, 52. Kola	Die Zeit, da man mit Wagen fährt.
velki srpan	Handschrift 1466, Stol.-Prat., Jarn.	IV. Opravila, 59. Srp	
velikomešnjak	Ev.-Tirn., Habd., Jambr., Šaf.	V. Prazniki, 64. Maša	
mešnjek	Novi-Jez.		
gospojnik	Meg.		

SEPTEMBER			
Slovensko ime	Vir zapisa imena	Vsebinski sklop	Miklošičeva razlaga
kozoprsk	Meg.	II. Živalstvo, 23. Koza	
kimavec, kimovec	Meg., Stol.-Pratka	II. Živalstvo, 24. Kimati	Der Monat, wo das Vieh, von den Bremsen belästigt, unruhig wird (sêm ter tje kima, pri miru ne stoji).
rujan*	Jambr.	II. Živalstvo, 26. Rjuti	
jesenik**	Trub., Meg.	III. Naravni pojavi, 36. Jesen	
jesenščak**	Erben		
jesenski mēsc**	Meg.		
poberuh	Handschrift 1466	IV. Opravila, 61. Žeti	
malomešnjak	Ev.-Tirn., Habd., Jambr., Šaf.	V. Prazniki, 64. Maša	

*Asl. rjujinъ in tudi druga navedena sorodna slovanska imena so poimenovanja za september.

**V tej skupini je navezava na latinsko ime meseca zapisana le pri russ. (осень), ki se navezuje na september. Nemško ime (Überherbst) enako kot slovenska imena nima ustreznice z latinskim imenom. Stabej (1966: 9) o vzporednici za september ne dvomi: »Da pomeni jesenik, jesenščak ipd. za mesec september jesenski mesec – prevzeto morda po staronemškem herbistmânôth, Herbstmonat – o tem ni treba zgublјati besed.«

OKTOBER			
Slovensko ime	Vir zapisa imena	Vsebinski sklop	Miklošičeva razlaga
listognoj	Handschrift 1466, Marc.	I. Rastlinstvo, 9. List	Laubfäulniss
kozoprsk	Trub., Meg., Stol.-Pratka	II. Živalstvo, 23. Koza	Die Zeit, wo die Ziege bockt (nsl. koza se prska, pršče).
obročnik	Meg.	IV. Opravila, 55. Obroč	Nach Erben 155. von obrok Viehfutter, welches in dieser Zeit für den Winter gesammelt werde; richtiger von obröč Fassreif.
vinotok	Sloven.-Kol. 1859, Koled.-Družbe sv. Mohora 1862	IV. Opravila, 60. Vino	
lukovščak	Habd., Ev.-Tirn.	V. Prazniki, 82. Luka	Lucasmonat
lukovčak	Jambr.		
miholjščak	Habd., Jambr., Šaf.	V. Prazniki, 85. Mihael	Michaelsmonat
vsesešček	Novi-Jez.	V. Prazniki, 71. Vsi sveti	Allerheiligenmonat

NOVEMBER			
Slovensko ime	Vir zapisa imena	Vsebinski sklop	Miklošičeva razlaga
listopad	Stol.-Prat., Jambr.	I. Rastlinstvo, 9. List	Die Zeit, da das Laub abfällt
listognoj	Trub., Meg.		Laubfäulniss
listov gnoj	Murko		
gnilec	Meg.		
kozov prsk	Handschrift 1466		II. Živalstvo, 23. Koza
vseseščak	Ev.-Tirn., Habd., Šaf.	V. Prazniki, 71. Vsi sveti	Allerheiligenmonat
sesvečak	Jambr.		

DECEMBER			
Slovensko ime	Vir zapisa imena	Vsebinski sklop	Miklošičeva razlaga
gruden	Handschrift 1466, Trub., Meg., Ev.-Tirn., Habd., Jambr., Šaf.	III. Naravni pojavi, 34. Gruda	Schollenmonat, wo die Erde vom Frost hart, zu Schollen wird.
velikobožičnjak		V. Prazniki, 62. Božič	
vienahtnik*	Meg.		kroat. Weihnachtsmonat, december
anrejščak (andrejšček)	Novi-Jez.	V. Prazniki, 74. Andrej	

*Zaradi verjetne povezave z Weihnachtsmonat (pri kroat.). Pri decembru podobno slovensko ime »venahtnik« navaja tudi Stabej (1968: 11).

Zaključek

Poleg Miklošičevih najpomembnejših jezikoslovnih del (*Primerjalne slovnice slovanskih jezikov*, 1852–1879, in *Etimološkega slovarja slovanskih jezikov*, 1886) vsekakor ne gre spregledati tudi ene njegovih pomembnejših jezikoslovnih razprav: *Slovanska imena mesecev* (1867). V tem delu Miklošič po šestih vsebinskih sklopih podrobno predstavi različna slovanska poimenovanja za mesece. Za izhodišče postavi 95 iztočnic (v skupno šestih sklopih), s katerimi povezuje posamezno poimenovanje za mesece. Med temi poimenovanji so navedena tudi slovenska imena mesecev (označena kot nsl.); skupno jih je kar 95. Pojavljajo se v vseh šestih sklopih, ne pa v vseh podskupinah (oz. iztočnicah). Pri mnogih iztočnicah je navedenih po več slovenskih poimenovanj. Z izjemo enega primera (*velikobožičnjak*) Miklošič pri vsakem slovenskem imenu navede tudi vir oz. vire, kje je bilo ime najdeno. V štirih primerih (*sušec*, *mali traven*, *velki traven* in *listognoj*) je bilo isto ime rabljeno za poimenovanje dveh različnih mesecev. Tako je skupno število vseh poimenovanj za slovenske mesece kar 98. Razporejenost poimenovanj med dvanajst mesecev ni enakomerna. Največ poimenovanj je za junij (15), najmanj pa za april (4).

Po Miklošičevem zapisu je največ izvornih slovenskih imen mesecev nastalo iz poimenovanj za običaje in praznike. Drugo najpogostejšo skupino kot izvor slovenskih imen mesecev predstavlja rastlinstvo, neko-

liko manj naravni pojavi in opravila, najmanj pa živalstvo.

Miklošičeva obravnavana razprava pomeni pomemben prispevek v slovenskem (in slovanskem) jezikoslovju. Poleg obsežnega zapisa različnih slovenskih imen za mesece je bogastvo razprave tudi v navajanju virov in avtorjevih razlagah (oz. ponekod vsaj poskusih razlag) nastanka posameznega poimenovanja. Hkrati pa razprava pomeni tudi vir (znanstvenega) raziskovanja marsikateremu jezikoslovcu. To je le eden od dokazov, kako zelo je Miklošič vplival na slovenistično jezikoslovje.

Vir

MIKLOŠIČ, Fran, 1867: *Die slavischen Monatsnamen*. Wien: Kaiserliche Akademie der Wissenschaften.

Literatura

KEBER, Janez, 1986: Slovenska imena mesecev iz imen svetnikov. *Mohorjev koledar*. 160–163.

KEBER, Janez, 1995: O slovenskih imenih mesecev. *Družinska pratika*. 36–42.

LEVSTIK, Fran, 1868: Die slavischen monatsnamen von Dr. Franz Ritter von Miklosich. *Novice* 26/11. 82.

MIKHAILOV, Nikolai, 2001: *Jezikovni spomeniki zgodnje slovenščine. Rokopisna doba slovenskega jezika (od XIV. stol. do leta 1550)*. Trst: Mladika.

STABEJ, Jože, 1966: *Slovenska imena mesecev (Ob petstoletnici prvega zapisa)*.